

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Stichting Ondersteuning Scholen en Ouders
T.a.v. mevrouw Boon-Mens en/of meneer Weessies
Postbus 19521
2500 CM DEN HAAG

Primair Onderwijs
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
C. Verheij

T +31 6 55 77 42 17
c.verheij@minocw.nl

Onze referentie
1330780

Uw brief van
7 december 2017

04 OKT. 2018

Datum

Betreft Antwoord op brandbrief OOAL

Geachte mevrouw Boon-Mens en meneer Weessies,

Op 7 december 2017 heeft u het ministerie van OCW een brief gestuurd waarin u vraagt om eenduidigheid over de mogelijkheden tot maatwerk zoals genoemd in de Tweede Kamerbrief 'Onderwijs op een andere locatie dan de school' van 18 november 2015 van voormalig Staatssecretaris van onderwijs Sander Dekker.

Excuses dat u lang op een antwoord heeft moeten wachten.

In uw brief geeft u aan dat de informatie van het ministerie van OCW en de Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) over de mogelijkheden voor maatwerk niet altijd eenduidig is, waardoor er onduidelijkheid is bij scholen. U schrijft dat de onderwijs(zorg)consulenten hiervan hinder ondervinden bij uitvoering van hun dagelijks werk. Ik vind het ook belangrijk dat er duidelijkheid is rondom maatwerk, zodat onderwijs(zorg)consulenten hun werk goed kunnen uitvoeren. Onderwijs(zorg)consulenten zijn belangrijk bij het oplossen van vraagstukken waar ouders, school en samenwerkingsverband er samen niet uitkomen.

Naar aanleiding van uw brief heeft er op donderdag 1 maart 2018 een gesprek plaatsgevonden met het ministerie van OCW en de inspectie waarin is besproken welke onduidelijkheden u ervaart en hoe we deze kunnen wegnemen. Tijdens het gesprek is afgesproken uw brief te beantwoorden op basis van de onderwerpen die in het gesprek aan bod zijn gekomen.

1. Afwijking minimum aantal uren onderwijs

Het uitgangspunt van de onderwijswetgeving is dat alle kinderen onderwijs volgen op school. Soms kunnen kinderen echter vanwege psychische of lichamelijke beperkingen tijdelijk of gedeeltelijk niet naar school. Het is dan mogelijk om deze leerlingen een op maat gemaakt onderwijsprogramma aan te bieden door af te wijken van het minimum aantal uren onderwijstijd. Deze mogelijkheid bestond al in het (voortgezet) speciaal onderwijs. Met de Variawet, die per 1 augustus 2018 in werking is getreden, heeft ook het regulier onderwijs de mogelijkheid om af te wijken van het onderwijsprogramma, indien leerlingen vanwege medische en/of psychische redenen tijdelijk en/of gedeeltelijk geen onderwijs kunnen volgen.

Om een leerling een aangepast onderwijsprogramma aan te kunnen bieden is instemming nodig van de inspectie. De inspectie heeft in de beleidsregel *Instemmen met afwijking van het verplichte minimum aantal uren onderwijstijd*¹ beschreven onder welke voorwaarden afwijking van de onderwijstijd is toegestaan in de sectoren primair, voortgezet- en (voortgezet) speciaal onderwijs. Daarnaast wordt in de beleidsregel uitgelegd hoe de inspectie gebruik maakt van haar bevoegdheid om in te stemmen met de afwijking van het verplichte minimum aantal uren onderwijstijd en wat de wijze van toezicht is. De inspectie beoogt met de beleidsregel scholen zo eenduidig mogelijk te informeren. Via diverse nieuwsbrieven zijn scholen geïnformeerd over de beleidsregel.

Om instemming te krijgen van de inspectie moet het bevoegd gezag de beslissing om de leerling minder onderwijs op school te laten volgen goed onderbouwen. Dit doet het bevoegd gezag aan de hand van een ontwikkelingsperspectief (hierna: opp). In het opp wordt onder andere vastgelegd welke ondersteuning aan de leerling wordt geboden, hoe het te volgen onderwijsprogramma is samengesteld en hoe de leerling weer toegroeit naar het volledig aantal uren onderwijs op school. Daarnaast verklaart het bevoegd gezag dat de wettelijk vertegenwoordigers van de leerling op de hoogte zijn en het handelingsdeel van het opp hebben ondertekend.

De instemming om af te wijken geldt voor het lopende schooljaar. Na een jaar wordt de situatie van de leerling en de aanpak in het opp geëvalueerd. In beginsel moet een leerling binnen een schooljaar weer het volledige onderwijsprogramma kunnen volgen. Wanneer het binnen dat schooljaar niet gelukt is om de leerling weer het volledige onderwijsprogramma op school te laten volgen, moet het bevoegd gezag voor het daaropvolgende schooljaar een nieuwe aanvraag indienen. In de nieuwe aanvraag moet het bevoegd gezag extra motiveren wat het er aan doet om de leerling volledig in te laten groeien.

Uit de praktijk weet ik dat het niet altijd makkelijk is om een opp op te stellen. Zeker niet voor leerlingen die uit een behandeltraject komen. Daarom is het belangrijk dat samenwerkingsverbanden, daar waar nodig, nauw samenwerken met gemeenten en zorginstellingen.

50%-regeling

U geeft in uw brief aan dat veel scholen in de veronderstelling zijn dat zij een leerling niet mogen inschrijven als deze minder dan 50% van het onderwijsprogramma volgt. Deze veronderstelling is niet correct. Wanneer er voor een leerling afwijking van de onderwijstijd is aangevraagd en goedgekeurd, kan er tijdelijk ook een zeer beperkt aantal uren onderwijs gegeven worden. De wet en bovengenoemde beleidsregel doen geen uitspraken over een minimum percentage van de onderwijstijd die de leerling in dit geval aanwezig moet zijn. Het is wel de bedoeling dat de leerling binnen het jaar waarvoor afwijking is gevraagd weer volledig ingroeit in het onderwijs en dat de school zich daar ook voor inspant. Als dat niet binnen dat jaar lukt en de school doet opnieuw een aanvraag, dan geldt een zwaardere motiveringsplicht.

In de wet staat dat een onderwijsinstelling geen bekostiging ontvangt voor een leerling wanneer hij vóór 1 oktober meer dan 50% van de onderwijstijd

¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2018-42600.html>

ongoorloofd verzuimd. Afwijken van de onderwijstijd op grond van de beleidsregel is echter geen ongoorloofd verzuim. Er is voor deze leerling immers (tijdelijk) een ander aantal onderwijsuren vastgesteld.

Onze referentie
1330780

Particulier onderwijs bekostigd door het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk om met de betrokken schoolbesturen een dekkend aanbod van (bekostigde) onderwijsvoorzieningen te realiseren. Particuliere scholen maken daar geen deel van uit. Samenwerkingsverbanden en scholen mogen dan ook geen middelen inzetten om plaatsen op een particuliere school te bekostigen. Er is wel een wetsvoorstel aangekondigd om het tijdelijk voor samenwerkingsverbanden mogelijk te maken om een leerling gedurende maximaal één jaar op een particuliere school te plaatsen om zo het samenwerkingsverband de tijd te geven een bekostigd aanbod in te richten. Het samenwerkingsverband krijgt in dat geval een herstelopdracht van de inspectie.

Tot inwerkingtreding van deze wet is het niet mogelijk om leerlingen onderwijs te laten volgen op een particuliere school en dat te bekostigen vanuit de middelen van het samenwerkingsverband. In de tussentijd ontslaat dit samenwerkingsverbanden niet om te werken aan een aanbod binnen het bekostigde onderwijs en binnen de gestelde kaders van de wet.

Verder heb ik begrepen dat u en de inspectie de afspraak hebben gemaakt om (eerder) met elkaar in contact te treden mochten er onduidelijkheden optreden. Daarnaast heeft de inspectie aangeboden om op verschillende professionaliseringsmomenten van onderwijs(zorg)consulenten een voorlichting te geven over wet- en regelgeving en de werkwijze van de inspectie.

Tot slot wil ik u graag nog meegeven dat ik mij realiseer dat onderwijs(zorg)consulenten vaak te maken hebben met complexe situaties waar onderwijs en zorg samenkomen. Vanuit diverse kanten heeft het ministerie signalen ontvangen dat er veel onduidelijk is over de ruimte voor maatwerk. Er bestaat onduidelijkheid bij ouders, scholen en samenwerkingsverbanden over de (on)mogelijkheden omtrent maatwerk. Interpretatie van wet- en regelgeving en onbedoelde effecten van schotten tussen onderwijs en zorg zijn hier debet aan. Binnenkort sturen Minister van Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media en de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een brief aan de Tweede Kamer waarin zij nadere maatregelen aankondigen om de knelpunten op het snijvlak onderwijs en zorg weg te nemen. Een deel van de antwoorden op uw vragen zijn daarmee ook terug te vinden in de aanstaande onderwijszorgbrief.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u nog vragen heeft dan verwijs ik u graag door naar uw contactpersoon bij het ministerie van OCW.

Met vriendelijke groet,

directeur voortgezet onderwijs,

b/m

Christianne Mattijssen